

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY**

w Dębicy
ul. Parkowa 2
39 – 200 Dębica

Dębica, 31.03.2025 r.

PSK.9020.72.7.2025

Burmistrz Brzostku

**OBSZAROWA OCENA JAKOŚCI WODY DLA MIASTA I GMINY BRZOSTEK
ZA 2024 ROK**

Informacje o zaopatrzeniu w wodę przeznaczoną do spożycia:

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi dostarczana do odbiorców na terenie Miasta i Gminy Brzostek pochodzi głównie ze Stacji Uzdatniania Wody w Brzostku przy ul. Mickiewicza 22, a jej producentem jest Zakład Gospodarki Komunalnej w Brzostku Sp. z o.o. Dla potrzeb urządzenia wodociągowego w Brzostku woda pobierana jest z ujęć podziemnych (5 studni głębinowych). Woda surowa poddawana jest procesom uzdatniania na ww. Stacji Uzdatniania Wody, proces uzdatniania kończy się dezynfekcją wody. Na podstawie danych przekazanych przez ww. przedsiębiorstwo wodociągowe, ilość wody rozprowadzanej na terenie Miasta i Gminy Brzostek z przedmiotowego urządzenia wodociągowego wynosiła 433,3 m³/dobę. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę do spożycia z ww. urządzenia na terenie Miasta i Gminy Brzostek wynosi 5 211 Mieszkańców.

Część odbiorców miejscowości Zawadka Brzosteczka (ok. 120 osób) zaopatrywana jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z urządzenia wodociągowego o produkcji wody w ilości < 100 m³/dobę w Zawadce Brzosteczkiej, a jej producentem jest Spółka Wodna w Zawadce Brzosteczkiej 25. Dla potrzeb ww. urządzenia wodociągowego woda pobierana jest z ujęć podziemnych, okresowo jest dezynfekowana (chlorowana) w celu zabezpieczenia mikrobiologicznego wody.

Pozostali Mieszkańcy oraz obiekty użyteczności publicznej i podmioty prowadzące działalność handlową wykorzystują wodę z indywidualnych ujęć. Zgodnie z zapisem § 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294), kontrolę wewnętrzną jakości wody przeprowadza podmiot dostarczający lub wykorzystujący wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia (dotyczy między innymi budynków użyteczności publicznej, budynków zamieszkania zbiorowego lub podmiotów działających na rynku spożywczym, z zastrzeżeniem § 8). W 2024 roku nadzorowane były – przez Inspekcję Sanitarną – indywidualne ujęcia wody, tj. 6 obiektów szkolnych i 1 placówka służby zdrowia, z których woda pobierana jest ze studni kopanych/głębinowych, uzdatniana za pomocą lamp UV bakteriobójczych i okresowo chlorowana w celu zabezpieczenia mikrobiologicznego wody.

W celu zabezpieczenia odpowiednich parametrów mikrobiologicznych woda w sieci wodociągowej na terenie Miasta i Gminy jest okresowo dezynfekowana.

Badania jakości wody:

Badania jakości wody prowadzone były zgodnie z zaopiniowanymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dębicy harmonogramami poboru próbek wody na 2024 rok dla ww. urządzeń wodociągowych oraz dla niektórych indywidualnych ujęć wody; pozostałe indywidualne ujęcia wody mają ustalony zakres badanych parametrów oraz częstotliwość wykonywania badań jakości wody z tutejszym Inspektorem Sanitarnym – zgodnie z § 8 cytowanego powyżej rozporządzenia.

W ramach sprawowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dębicy nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz w związku z prowadzoną kontrolą wewnętrzną przedsiębiorstw wodociągowych oraz administratorów indywidualnych ujęć wody w 2024 r. pobrano łącznie:

- 10 próbek bakteriologicznych oraz 10 próbek fizykochemicznych w ramach sprawowanego nadzoru przez PPIS w Dębicy;
- 24 próbki bakteriologiczne oraz 26 próbek fizykochemicznych w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz administratorów przedmiotowych indywidualnych ujęć wody.

Próbki wody pobierane były w 30 punktach monitoringowych zlokalizowanych u odbiorców wody.

Badania wody wodociągowej dostarczanej mieszkańcom Miasta i Gminy Brzostek obejmowały monitoring parametrów przynależnych do grupy A i grupy B, które określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294). Poszerza się zakres prowadzonych badań, biorąc pod uwagę przede wszystkim jakość i rodzaj ujmowanej wody, sposób uzdatniania wody, zanieczyszczenia występujące w środowisku.

Monitoring grupy A wody do spożycia dostarczanej przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Brzostku Sp. z o.o. oraz Spółkę Wodną w Zawadce Brzosteckiej, a także ujmowanych z ww. indywidualnych ujęć obejmował parametry: barwę, przewodność elektryczną, *Escherichia coli*, ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C, stężenie jonów wodoru (pH), zapach, smak, bakterie grupy coli, mętność. Dodatkowo zakres parametrów, przy każdym badaniu w zakresie grupy A, zawierał żelazo i mangan, a także chlor wolny w okresie chlorowania wody. Z przedmiotowych urządzeń wodociągowych, w zakresie monitoringu grupy A okresowo pobierano także próbki na obecność enterokoków kałowych. Dodatkowe wskaźniki tj. żelazo i mangan są monitorowane, ze względu na duże wartości tych parametrów w wodzie surowej, pobieranej z ujęć podziemnych. Zakres badań **grupy B** obejmował parametry: *Escherichia coli*, Enterokoki (paciorkowce kałowe), antymon, arsen, azotany, azotyny, benzen, benzo(a)piren, bor, bromiany, chrom, cyjanki, 1,2-dichloroetan, epichlorohydryna, fluorki, kadm, miedź, nikiel, ołów, pestycydy, Σ pestycydów, rtęć, selen, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, Σ wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), Σ THM (w przypadku dezynfekcji wody), bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C, *Clostridium perfringens* (łącznie ze sporami), glin, jon amonu,

barwa, chlorki, mangan, mętność, ogólny węgiel organiczny (wodociąg Brzostek), stężenie jonów wodoru (pH), przewodność elektryczna, siarczany, smak, sól, utlenialność z KMnO₄, zapach, żelazo, chlor wolny. W tym zakresie dodatkowo wykonano oznaczenie twardości węglanowej.

Poniżej przedstawia się średnie wartości wybranych parametrów z otrzymanych wyników analiz próbek wody przeprowadzonych w 2024 roku.

Nazwa parametru	Nazwa urządzenia wodociągowego	
	Brzostek	Zawadka Brzosteka
	Średnia wartość parametru w 2024 roku	
twardość wody w mg CaCO ₃ /l; [60 - 500 mg CaCO ₃ /l] ¹⁾	314	322
fluorki w mg/l [1,5 mg/l] ¹⁾	< 0,10	0,19
żelazo w µg/l [200 µg/l] ¹⁾	wartość nie przekraczała 42	<30
mangan w µg/l [50 µg/l] ¹⁾	< 15	<15
mętność w NTU (metodą nefelometryczną). [akceptowalna przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian] ¹⁾	0,30 ^{2),3)}	0,41 ^{2),3)}
barwa w mg/lPt (w skali kobaltowo-platynowej) [akceptowalna przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian] ¹⁾	wartość nie przekraczała 5 mg /lPt ^{2),4)}	wartość nie przekraczała 5 mg /lPt ⁴⁾

¹⁾ w nawiasach podano dopuszczalne wartości parametrów określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294);

²⁾ w odniesieniu do wyników z lat poprzednich, biorąc pod uwagę dane historyczne, nie stwierdzono nieprawidłowych zmian tego parametru;

³⁾ zalecany zakres wartości do 1 NTU;

⁴⁾ pożądana wartość w wodzie w kranie u konsumenta do 15 mg/l Pt.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dębicy – w ciągu 2024 roku – wydał dwie okresowe oceny jakości wody na terenie Miasta i Gminy Brzostek, dla urządzenia wodociągowego Brzostek, stwierdzające, że woda spełniała wymagania określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) i była przydatna do spożycia przez ludzi.

Informacje o zgłoszonych reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody:

W 2024 roku nie odnotowano żadnych zgłoszeń mieszkańców miasta i gminy Brzostek dotyczących reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

Informacje o przekroczeniach zawartości dopuszczalnych parametrów jakości wody oraz informacje o prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie jakości wody:

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dębicy nie prowadził żadnego postępowania administracyjnego w zakresie poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi produkowanej przez urządzenie wodociągowe Brzostek.

W 2024 roku PPIS wszczął na podstawie art. 61 § 4 k.p.a. postępowanie administracyjne

w sprawie wystąpienia Enterokoków w ilości 16 jtk/100 ml (w 1 punkcie monitoringowym) w wodzie produkowanej przez urządzenie **wodociągowe Zawadka Brzostocka**. Wydano decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi oraz nałożono na administratora urządzenia wodociągowego obowiązek podjęcia natychmiastowych działań naprawczych. Ponadto PPIS w Dębicy wydał komunikat dla mieszkańców miejscowości Zawadka Brzostocka, zaopatrywanych w wodę produkowaną przez urządzenie wodociągowe Zawadka Brzostocka, informujący o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi, który przesłano zarządcy urządzenia wodociągowego, Burmistrzowi Brzostku oraz udostępniono na stronie internetowej PSSE w Dębicy. W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody pobrano próbki rekontrolne, a badania wykazały wyeliminowanie skażenia mikrobiologicznego wody. Łączny czas ww. przekroczenia wynosił 7 dni. Kolejno wydano decyzję stwierdzającą przydatność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Ponadto w **2 placówkach oświatowych** jakość wody nie odpowiadała wymogom ww. rozporządzenia. Dotyczyło to indywidualnego ujęcia wody dla:

- Szkoły Podstawowej w Smarżowej ze względu na ponadnormatywną zawartość mętności (1,4 NTU);
- Szkoły Podstawowej w Grudnej Górnej ze względu na ponadnormatywną zawartość stężenia żelaza (260 g/l), manganu (269 µg/l), mętność (8,1 NTU).

Wobec Administratorów/Właścicieli ww. indywidualnych ujęć wody prowadzono 2 postępowania administracyjne dotyczące ww. przekroczeń. Wydano dwie decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi. Podejmowane działania naprawcze były skuteczne, co potwierdzały wyniki badań próbek kontrolnych. W związku z powyższym dla ww. indywidualnych ujęć wody wydano decyzja stwierdzające przydatność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2024 roku nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń dopuszczalnych wartości żadnego z badanych parametrów z zakresu grupy A i grupy B.

Wpływ przekroczonych parametrów na zdrowie konsumentów:

Paciorkowce kałowe (Enterokoki) – wraz z bakteriami grupy coli stanowią wskaźnik jakości uzdatniania systemów wodnych lub uszkodzenia systemu dystrybucji. Ich obecność w badanej próbce świadczy o zanieczyszczeniu wody fekaliami odległymi w czasie. Termin „paciorkowce kałowe” odnosi się do tych paciorkowców, które występują w odchodach ludzi i zwierząt. Charakteryzują się dłuższą przeżywalnością w wodzie i są bardziej odporne na działanie chloru niż bakterie grupy coli. Wykrycie tych drobnoustrojów podobnie jak w przypadku *Escherichia coli* powinno skłaniać do poszukiwania potencjalnych przyczyn zanieczyszczenia np.: niewłaściwego uzdatniania wody, nieszczelności systemu dystrybucyjnego. Wskaźnika tego używa się do badania jakości wody po naprawach wykonywanych w systemach dystrybucyjnych lub po podłączeniu nowych przewodów wodociągowych. Spośród chorób które wywołują te mikroorganizmy wymienia się m.in. zapalenie dróg moczowych, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych czy zapalenie płuc.

Mętność – w wodzie do spożycia wywoływana jest obecnością drobnych cząsteczek stałych, które mogą znajdować się w niej na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub z powodu unoszenia się cząsteczek pochodzących z osadów w sieci wodociągowej. Woda o wysokiej mętności może chronić mikroorganizmy przed działaniem dezynfekcji i może powodować wzrost bakterii. Dlatego zaleca się, aby mętność wody była utrzymywana na możliwie najniższym poziomie, ze względu na jej znaczenie dla jakości wody pod względem mikrobiologicznym, jak też pogorszenia się cech organoleptycznych wody.

Żelazo – jest jednym z najpowszechniej spotykanych metali w skorupie ziemskiej. W wodzie może pochodzić z gruntu, ze ścieków przemysłowych, jak też z korozji rur i zbiorników. Woda zawierająca żelazo w ilościach powyżej dopuszczalnej wartości, może powodować pogorszenie się właściwości organoleptycznych wody i wynikającą z tego możliwość plamienia bielizny, urządzeń sanitarnych, w czasie gotowania może zmienić swe cechy fizyczne i wpływać na apetyczność potraw. Jeżeli woda zawiera zwiększone ilości żelaza, w sieci wodociągowej mogą rozwijać się nitkowate bakterie żelaziste. Oprócz zmiany barwy i mętności nadają one wodzie przykry smak i zapach, a sieć wodociągowa traci stopniowo sprawność z powodu jej zatykania się masami żywych i obumierających bakterii. Nadmiar związków żelaza należy eliminować z wody.

Mangan – w stężeniach przekraczających 0,1 mg/l może niekorzystnie wpływać na właściwości organoleptyczne wody, nadawać niepożądany smak, a także powodować przebarwienia urządzeń sanitarnych i odzieży podczas prania. Nieprawidłowe stężenie manganu w wodzie do spożycia może przyczyniać się do odkładania osadów w systemie dystrybucji wody.

Ocena jakości wody:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dębicy dokonując oceny obszarowej jakości wody na terenie Miasta i Gminy Brzostek za 2024 r. przeanalizował wyniki badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przeprowadzonych w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. stwierdzając, że woda na ww. terenie spełniała lub warunkowo spełniała wymagania określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) i była przydatna lub warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi. Wyjątek stanowi woda produkowana przez urządzenie wodociągowe Zawadka Brzostecka, gdzie przez okres 7 dni 2024 roku obowiązywał brak przydatności wody do spożycia przez ludzi, w związku z wystąpieniem Enterokoków kałowych.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Dębicy
Barbara Więcek

Otrzymują:

1 x Burmistrz Brzostku

1 x a/a